

Beynəlxalq ictimaiyyət Azərbaycanın zəfərini yüksək qiymətləndirir

"Hazırkı geosiyasi vəziyyətə baxanda aydın olur ki, ikinci Qarabağ müharibəsinin mütləq qalibi Azərbaycan və Azərbaycan Prezidentidir".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri İsrail diplomatı, "Nativ" xüsusi xidmətinin keçmiş rəhbəri Yakov Kedmi YouTube-da yayımlanan "Solovoyov live" verilişində söyləyib. O deyib ki, Azərbaycan Prezidenti bütün məqsədlərinə çatıb, ermənilərin işğal altında olan torpaqları azad edib. Y.Kedminin fikrincə, növbəti danışıqlarda Dağlıq Qarabağın statusu Ermənistanın xeyrinə dəyişməyəcək. "Boşboğaz və məsuliyətsiz ermənilərin indiki rüsvayçı məğlubiyyətdən əvvəl Azərbaycanla razılığa gəlmək və Ermənistan sərhədlərində qalmağa imkan var idi", - deyir o vurğulayıb.

Aparıcı Vladimir Solovoyov həmsöhbətinin dəstəkləyərək Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Paşinyanla bilavasitə qarşıdurmada mütləq qalib olduğunu etiraf edib: "O, Paşinyanı məhv etdi. Paşinyanın nəmələndirən Şuşada rəqəslər təşkil etmiş bacarıqsız rəqəslər, Əliyev isə peşəkar prezidentdir".

Y.Kedmi qeyd edib ki, Azərbaycan Prezidentini həm təhsilinə, həm təcürbəsinə, həm də dövlətçilik təfəkkürünə görə Paşinyanla müqayisə etmək olmaz. İsrail güc strukturlarının sabiq nümayəndəsi deyib: "Əliyev Azərbaycan tarixində hələ heç kimin etmədiyi etdi. O, öz qüvvəsi ilə Azərbaycanın milli problemlərindən birini həll etdi, Azərbaycanı həm beynəlxalq, həm də milli baxımdan möhkəmləndirdi. O təsdiq etdi ki, Azərbaycan hakimiyyəti xalqın maraqlarına xidmət edir".

Dağlıq Qarabağda ermənilərə qarşı Azərbaycan Ordusunun tərkibində əcnəbiləri vurduğunu iddia edənlərə cavabında Y.Kedmi sual edib: "Siz bir türk əsgərinin və ya suriyalıların cəsədini tapmışınız? Bir nəfər də olsun qeyri-azərbaycanlını meyitini tapmışınız?" V.Solovoyovun "üç suriyalı əsir düşürüldü" iddiasına cavab olaraq o, "üç suriyalı ermənilərə qalib gəlib?" sualını verib deyib: "Azərbaycan Ordusu qalib gəlib, çünki onun döyüş qabiliyyəti, ciddi əməliyyatlar həyata keçirmək bacarığı yüksək səviyyədə idi".

Noyabrın 5-də "The Times" qəzeti Britaniya parlamentinin Lordlar Palatasının bir qrup üzvünün Cənubi Qafqaz tarixində baş verən hadisələrin kontekstini təhrif etməyə və bunlarla ərazi bütövlüyü prinsipinin üstünlüyünə xələf gətirməyə cəhd edən məktubunu dərc edib.

Həmin məktuba cavab olaraq Lordlar Palatasının regionun tarixini daha dərindən bilən başqa bir qrup üzvü "The Times" qəzetinə regionun gələcəyinin xalqların öz müqəddəratını təyin etməsi prinsipi ilə müəyyən edilməsinin, sadəcə, mümkün olduğunu izah edən məktub göndərib. Təəssüf ki, qəzet tərəfindən dərc olunmayan məktubda aşağıdakılar qeyd olunur:

"Biz Lordlar Palatasından olan bir qrup həmkarımızın 5 noyabr tarixində dərc olunmuş məktubu ilə razı deyilik. Unutmamalıyıq ki, Qarabağ Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazisidir. BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü ildə qəbul etdiyi dörd qətnaməsi (822, 853, 874, 884) Qarabağı Azərbaycanın tərkib hissəsi kimi tanıyır. Bu qətnamələrdə erməni qoşunlarının Qarabağdan çıxarılması tələb olunur və bu tələb hələ də yerinə yetirilməyib.

Xalqların öz müqəddəratını təyinatına hüquq Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində yaşayan ermənilərə münasibətdə birtərəfli səsiyyə formasında təbiiq edilə bilər. Bölgədəki ermənilər 1992-ci ildə müstəqillik tələb edən zaman artıq 1991-ci ildə qurulmuş Ermənistan Respublikası mövcud idi. Buna görə də Ermənistan öz müqəddəratını təyinatına hüququndan artıq istifadə edib və beləliklə, Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazilərində ikinci erməni dövləti yarada bilməz.

Unutmamalıyıq ki, Qarabağda yaşayan ermənilərin birtərəfli şəkildə müstəqillik elan etməsindən sonra yüz minlərlə azərbaycanlı ərazilərdən qaçmalı olub və bugünkü məcburi köçküni kimi yaşayıb.

Ən əsası, beynəlxalq sənədlər (məsələn, 1945-ci il BMT Nizamnaməsinin 1-ci fəslə və 1975-ci il Helsinki Yekun Aktı) təsdiqləyir ki, öz müqəddəratını təyin etmək iddiaları beynəlxalq hüququn dövlətlərin suverenliyinə və ərazi bütövlüyünə qarşı güc təbiiqindən istifadənin qadağan edilməsi kimi təməl prinsiplərini - Jus Cogenlərin - kobud şəkildə pozulması ilə müşahidə olunduqda təmin edilib bilməz.

Hesab edirik ki, regionda sülhün bərqərar olması və əziyyətlərə son qoyulmasına töhlə etmişlik var, lakin buna öz müqəddəratını təyinatına prinsipi ilə nail olmaq mümkün deyil".

Məktubu Lord Şeyx, Lord Brus, Lord Evans, Baronessa Uddin və Baronessa Hüseyin-Ece imzalayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə "Facebook" səhifəsində Q.V.Plexanov adına Rusiya İqtisadiyyat Universitetinin politologiya və sosiologiya kafedrasının dosenti, hərbi ekspert Aleksandr Perencyev yazıb.

"Mən diqqəti ona cəlb edirəm ki, ermənilər tərk etdikləri rayonlarda 90-cı illərin ortalarına qədər yaşayırdılar. Orada demək olar ki, azərbaycanlılar yaşayırdılar və Ermənistan tərəfindən başlanılmış soyqırımın nəticəsində ya öldürülmüş, ya da öz evlərini atıb qaçmağa məcbur olmuşdular. Sonradan orada ermənilər məskunlaşmışlar. İndi ermənilər Laçın, Kəlbəcər, Ağdam rayonlarında əvvəllər azərbaycanlılara məxsus olan özlərinin 21 yaşadıqları evləri yandırır", - deyir ekspert yazır.

A.Perencyevin sözlərinə görə, indi şikayətlənən erməni qaçqınlarını mediada göstərən zaman 1990-cı illərin əvvəllərində bu torpaqlarda öldürülən və ya sağ qalan, tələsik kiçik vətənlərinin tərk etməyə məcbur olan azərbaycanlıları xatırlamaq lazımdır. "Ədalətli ikitərəfli danışıqlar üzərində qurula bilməz! Xüsusi tarixi ədalət. Azərbaycan Qarabağda sülh tərəfdarıdır, Qarabağı isə Azərbaycanıdır!", - deyir o yazıb.

"Rusiya 1" kanalında yayımlanan "Vesti nedeli" verilişində Qarabağda hərbi əməliyyatlara son qoyan üçtərəfli bəyanat barədə danışılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, verilişin aparıcısı Dmitri Kiselyov Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin, Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin və Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın imzaladığı sülh bəyanatından sonra Qarabağda müharibəyə son qoyulduğunu qeyd edib.

Kiselyov Ermənistan baş nazirinin Cıdır düzündə rəqs etdiyi kadrın nümayiş fonunda qeyd edib ki, Paşinyanın bu hərəkəti Bakıda təxribat kimi qarşılanmalıdır.

"İlham Əliyev prezidentliyi dövründə, - onun dövlətin sükani arxasında uzun müddət qalmağa gənci büküdükdü, - Qarabağın statusu olmayacağını bəyan edib", - deyir D.Kiselyov bildirib.

Jurnalist vurğulayıb ki, hazırda Azərbaycan ikinci Qarabağ müharibəsində qələbəsini qeyd edir. Azərbaycan Ordusu indiyədək görünməmiş qüdrətə malikdir və bütün bunlar İlham Əliyevin xidmətləridir.

D.Kiselyov xatırladı ki, iki il yarım bundan əvvəl rəngli inqilablar texnologiyası əsasında hakimiyyətə gələn Paşinyan Azərbaycan ilə danışıqlardan imtina edərək "Qarabağ Ermənistanıdır və nöqtə" deməli, danışıqlar masası arxasına oturmaq əvəzinə Şuşaya rəqs etməyə getmişdi. Paşinyanın bu "özügövni"nin arxasında Ermənistanı və Qarabağı aldatmaq məqsədi dururdu. Vəziyyəti yətinə qıymətləndirilməsi son nəticədə Paşinyanın bacarıqsız komandasını döyüşlər zamanı lap əvvəldən sonadək öz xalqını aldatmağa vadar etmişdi.

"İndi nə olacaq" deyir D.Kiselyov soruşur və əlavə edir ki, Ermənistan ordusu yerləyərsən olub. Ermənistanın indi çətin dövrlər yaşadığını vurğulayan D.Kiselyov itki yarasının zamanla qasnaq bağladığını yada salaraq bu zamanı inkar, qəzəb, alver, depressiya və qəbulətmə kimi mərhələlərə bölüb. Rusiyalı jurnalist deyib: "Ermənistan inkar mərhələsinin artıq ötüb, indi qəzəb mərhələsinə keçib. Növbəti mərhələ isə ölkə daxilində və xaricdəkilərə alverdir".

"Azərbaycan xalqı əzm, məqsədyönlü fəaliyyət və liderliklə tarixi yenidən yazmağın mümkün olduğunu sübut etdi".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikir "Azərbaycanın dostları" şəbəkəsinin rəhbəri Malik Ayyub Sumbalin Qarabağ müharibəsində qazanılan möhtəşəm qələbə münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrikində əks olunub.

"Bu qələbə güclü və qətiyyətli lider olan Prezident İlham Əliyevin strategiyasına əsaslanır", - deyən Malik Ayyub Sumbal əlavə edib ki, qələbə həm də Vətən özünə canlarından keçən şəhidlərin sayında mümkündür.

Qeyd edək ki, pakistandlı geosiyasi təhlilçi, jurnalist Malik Ayyub Sumbalin təsisçisi olduğu "Azərbaycan dostları" şəbəkəsi Azərbaycan hərəqlətlərini, o cümlədən Qarabağ münaqişəsi barədə realiaqların dünyaya çatdırılmasına çalışır.

"Yerevanın Qarabağı itlası nəticəsində Ermənistan-Azərbaycan arasında başlayan münaqişənin həlli üçün 1992-ci ildə yaradılmış və həmin vaxtdan bu bəhrədən çıxmaq üçün böyük rol oynaması gözlənilən Minsk qrupu uduzdu. ATƏT-in himayəsi altında yaradılmış, ABŞ, Rusiya və Fransanın həmsədrlik etdiyi bu qrup münaqişənin tez həlli istiqamətində öz nüfuzundan istifadə etməyi bacarmadı. Bir tərəfdə başqa prioritetləri olan Donald Tramp, eləcə də güclü və etibarlı diplomatik rol oynamaq üçün Fransadakı ermənipərəst təzyiqlərinin təsiri altında zəruri birtərəfliyi saxlaya bilməyən Emmanuel Makron. Digər tərəfdə isə hər iki ölkə ilə yaxşı münasibətləri olan, ənənəvi olaraq Ermənistanı

siyası və hərbi baxımdan dəstəkləyən, eləcə də Azərbaycanı da hərbi sursat təchiz edən və hər iki tərəfi danışıqlar masasına yönəldən bilən tek Rusiya".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri fransız jurnalist Sebastyan Bussua "RT France" telekanalının saytındakı yazısında vurğulayıb.

"Bakının dəfələrlə təsdiqlədiyi kimi, müharibənin məqsədi 30 ildir qəbul edilmiş və Azərbaycanın defakto tanınan ərazilərindən erməni silahlı qüvvələrinin dərhal, tam və qeyd-şərtsiz çıxmasını tələb edən beynəlxalq qətnamələri yerinə yetirməkdir. Bunlar BMT Təhlükəsizlik Şurasının 822 (1993), 853 (1993), 874 (1993) və 884 (1993) sayılı, BMT Baş Assambleyasının 62/243 (2008) sayılı qətnamələridir. Azərbaycan bizim təbiiq etməyi bacarmadığımız beynəlxalq hüquq təbiiq etməyi bacardır", - deyir jurnalist Sebastyan Bussua yazır.

O, 44 gün davam edən müharibənin Ermənistanın açıq məğlubiyyəti ilə bitdiyini qeyd edib.

Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin ən yüksək səviyyədə inkişaf dinamikasında olduğunu diqqətə çatdıran səfir Hulusi Kılıç deyib: "Azərbaycan əsgəri 44 günlük savaşda qanı, canı və sağlamlığı bahasına bizlərə bu şəərəfli qalibiyyəti qazandırdı. Nəticəyə görə, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü təmin edilir, qaçqın və məcburi köçkünlər öz yurdlarına dönr, Naxçıvanla Azərbaycanın əsas hissəsi arasında quru əlaqələr bərpa olunur. Lakin bunların hamısından əsas odur ki, Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti və düzgün siyasəti nəticəsində qürurumuzun öz yerini almışdır. Azərbaycan xalqı hər zaman qürurlu və şücaətli olub. Lakin işğal faktı müli kimliyimizin üstünə ləkə salmışdı. Bu ləkənin təmizlənməsi istiqamətində göstərilən şücaətin dəyərini tarix daha düzgün verəcək".

Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin ən yüksək səviyyədə inkişaf dinamikasında olduğunu diqqətə çatdıran səfir Hulusi Kılıç deyib: "Türkiyənin atəşkes prosesində Rusiya ilə bərabər iştirak etməsi rəsmi Ankara ilə Bakının regional proseslərə birgə təsirini gücləndirəcək. Ən yaxın zamanlarda Azərbaycan və Türkiyə liderləri ilə yeni beynəlxalq iqtisadi layihələrin şahidi ola bilərik. Ən əsası, Azərbaycan rəşadətli hərbi qələbəsi ilə bölgəyə sülh, inkişaf və tərəq-qı bəxş etdi".

Dünya İqtisadi Forumunun məsləhətçisi, "Meyer Resources" konsaltinq şirkətinin icraçı direktoru Kornelia Meyer Səudiyyə Ərəbistanının ingilis dilində nəşr olunan "Arabnews" qəzetinə "Qafqazda qalib və məğlublar" seriyəhəli analitik məqalə yazıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, müəllif Qarabağ müharibəsinin qalibinin Azərbaycan olduğunu qeyd edib. O əlavə edib ki, Azərbaycan xalqının Qələbəni sevincilə bayram etdiyi bu günlərdə ermənilər Yerevanın küçələrində Paşinyanın istefasını tələb edirlər.

Müəllif yazır ki, Qarabağa sülhməramlı qoşun hissələri göndərən Rusiyanın Cənubi Qafqaz regionunda təsirinin güclənməsi uzun illər münaqişənin nizama salınmasına biganə yanaşan Avropa İttifaqı və ABŞ üçün heç də yaxşı perspektivə vəd etmir. Türkiyəyə gəldikdə isə, K.Meyer qeyd edir ki, rəsmi Ankara öz müttəfiqi Azərbaycanı dəstəyini gücləndirərək, eyni zamanda, sülhməramlı missiyada fəal iştirak edəcək.

Məqalədə ATƏT-in Minsk qrupunun müharibə günlərində fəaliyyətsiz olmasına da diqqət çəkilir. K.Meyer qeyd edir ki, müharibənin dayandırılması üzrə danışıqlarda heç bir rol oynamayan Avropa ölkələrini də məğlub etmək olar. "Qarabağ və Qafqaz ərazi olaraq bütövlükdə uzaqda yerləşir, lakin bu region strateji əhəmiyyətə malikdir. Koronavirus pandemiyasının yayılması və neftin qiymətlərinin aşağı düşdüüyü, həblə Çindən İpək yolu və Kəmərlayihələri ilə bölgədə təsirini artırıdğı bir şəraitdə sözügedən regionda Avropa ölkələri və ABŞ deyil, məhz Rusiya və Türkiyənin təsiri artdı. Bu, Azərbaycan və müharibənin dayanmasında həlledici rol oynayan ölkələr üçün gəməsi qələbədir", - deyir müəllif vurğulayıb.

K.Meyer sonda yazır ki, çətinliklə əldə olunan razılaşma ermənilərə çox baha başa gəlib və yaxın gələcəkdə Ermənistanda olduqca ağır proseslərin şahidi ola bilərik.

"Ermənilərdən fərqli olaraq, azərbaycanlılar Kəlbəcərdən ayaqyalın qaçdırlar. Aradan çox illər keçsə də, bunu unutmayaq olmaz".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Rusiyanın "Rossiya 1" telekanalında yayımlanan "60 dəqiqə" programında Rusiya Beynəlxalq Məsələlər Şurasının eksperti Aleksey Naumov Kəlbəcəri tərk edən ermənilərin oradakı evlərini və digər tikililəri yandırmalarını əks etdirən videonüsxələri şərh edərkən bildirib.

Qarabağın beynəlxalq hüquqa əsasən Azərbaycan torpağı olduğunu, onun öz ərazilərini geri qaytarmaq üçün mübarizə apardığını vurğulayan ekspert deyib: "Ən əsası isə rəsmi Bakı Şuşa şəhərini aldıqı zaman alicənablıq göstərərək razılıq verdi ki, sülhməramlılar əraziyə buraxılırsın, rayonlar mərhələlə mərhələ, tədricən Azərbaycana qaytarılırsın. Azərbaycanın özünü bu vəziyyətdə bundan da artıq necə alicənablıq apara biləcəyini təsəvvür edə bilmərəm. Ermənilərə bu rayonlardan çıxarmaq üçün vaxt verildi".

Aleksey Naumov 1993-cü ildə azərbaycanlıların Kəlbəcərdən çılpaa, ayaqyalın qaçmasını da xatırladı: "Bu tamamilə faciəli vəziyyət idi və onu bu gün də unutmayaq olmaz. Belə, bu, çoxdan olub, amma biz bunu unuda bilmərik".

Ekspert Ermənistan hakimiyyətinin bu vəziyyətdə belə, özünü qeyri-adekvat aparmasından danışıraq deyib: "Aydındır ki, hərbi məğlubiyyətdən sonra qısaq salmağı, yumruğunu sıxaraq, onların hesab etdiyi kimi - "özününkünü" qaytarmaq istəyirsən. Lakin biz qısaqsalığı nəyə gətirib çıxardıqı bilirik. Biz bunu Avropada XX əsrdə çox yaxşı görmüşük".

Rusiyalı ekspert çıxışının sonunda Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın öz qürurunu uudaraq İlham Əliyevə zəng etməli olduğunu bildirib.

Türkiyənin atəşkes missiyasında tərəf olması hər iki qardaş ölkənin strateji maraqlarını tamamladı. Bütün bu uğurlara görə Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin təmsilində bütün hərbçilərimizi, şəhid və qazilərimizin ailələrini təbrik edir və onlara təşəkkürümü ifadə edirəm".

Bu fikirləri Türkiyənin Azərbaycandakı sabiq səfiri Hulusi Kılıç AZƏRTAC-a müsahibəsində bildirdi.

Azərbaycana bağlı bütün işlərə eynilə öz vətəninin və xalqının məsələsi kimi yanaşdığını diqqətə çatdıran səfir Hulusi Kılıç deyib: "Azərbaycan əsgəri 44 günlük savaşda qanı, canı və sağlamlığı bahasına bizlərə bu şəərəfli qalibiyyəti qazandırdı. Nəticəyə görə, Azərbaycanın ərazi bütövlüyü təmin edilir, qaçqın və məcburi köçkünlər öz yurdlarına dönr, Naxçıvanla Azərbaycanın əsas hissəsi arasında quru əlaqələr bərpa olunur. Lakin bunların hamısından əsas odur ki, Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti və düzgün siyasəti nəticəsində qürurumuzun öz yerini almışdır. Azərbaycan xalqı hər zaman qürurlu və şücaətli olub. Lakin işğal faktı müli kimliyimizin üstünə ləkə salmışdı. Bu ləkənin təmizlənməsi istiqamətində göstərilən şücaətin dəyərini tarix daha düzgün verəcək".

Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin ən yüksək səviyyədə inkişaf dinamikasında olduğunu diqqətə çatdıran səfir Hulusi Kılıç deyib: "Türkiyənin atəşkes prosesində Rusiya ilə bərabər iştirak etməsi rəsmi Ankara ilə Bakının regional proseslərə birgə təsirini gücləndirəcək. Ən yaxın zamanlarda Azərbaycan və Türkiyə liderləri ilə yeni beynəlxalq iqtisadi layihələrin şahidi ola bilərik. Ən əsası, Azərbaycan rəşadətli hərbi qələbəsi ilə bölgəyə sülh, inkişaf və tərəq-qı bəxş etdi".

Almaniya Bundestağının Solçular fraksiyasının deputatı, ATƏT Parlament Assambleyasında Almaniya nümayəndə heyətinin üzvü, Almaniya-Cənubi Qafqaz parlament qrupunun sədr müavini Helin Evrim Zommer Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi ilə bağlı bəyanat verib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, deputat Ermənistan ilə Azərbaycan arasında imzalanmış atəşkes razılaşmasını alqışlayıb, bunun regiondakı insanlar üçün yaxşı xəbər olduğunu və döyüşlərin getdiyi bölgədə humanitar fəlakətin qarşısını aldığı bildirib.

Deputat, eyni zamanda, Dağlıq Qarabağ uğrunda müharibənin münaqişələrinin durdurulmasının kifayət etmədiyi dərəcəni verdiyini, problemlərin həlli üçün fəal sülh siyasətinə ehtiyac olduğunu diqqətə çatdırıb. Vurğulayıb ki, başqa dövlətin ərazisində hərbi işğal və birtərəfli ayrılmaqla beynəlxalq hüquq ziddir və sülhə maneədir.

Helin Evrim Zommer qeyd edib ki, AFR hökuməti Minsk qrupunun üzvü kimi passivlikdən əl çəkəli, Ermənistan ilə Azərbaycan arasında sülh prosesi üçün fəal çalışmalıdır. Üçüncü dövletlər ATƏT kimi sülh diplomatiyasının əsaslarından faydalanmalı və sülh prosesində fəal şəkildə iştirak etməlidirlər. Bu mənada, AFR hökuməti də Minsk qrupu çərçivəsində öz məsuliyyətini uyuğun davranmalı və iştirakçı dövlətləri sülh prosesində dəstəkləməlidir.

"Bu şanlı zəfəri bizlərə qazandıran Müzəffər Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyev başda olmaqla, bütün Azərbaycan xalqını və qəhrəman Ordumuzu təbrik edir, şəhid övladlarımıza rəhmət, yaralılara sağlamlıq dileyirəm. Azərbaycan qazandığı bu Qələbə bütün türk dünyasının zəfəridir".

Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Türkiyə Böyük Millət Məclisinin sabiq deputatı Sinan Oğan ifadə edib.

Qazanın tarixi Qələbəni Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin türk dünyısına əvəzsiz hədiyyəsi kimi dəyərləndirən Sinan Oğan deyib: "iki böyük yəxəlimiz var idi. Onlardan biri işğal altındakı torpaqların azad olunması, digəri isə türk dünyası arasında birbaşa əlaqənin qurulması idi. Biz zəfərlə bu iki xəyalin hər ikisini gerçəkləşdirdik".

Sinan Oğan əminliklə ifadə edib ki, işğaldan azad olunan ərazilərin bərpa və uduqlarının öz yurdlarına qayıdışı tezliklə və uğurla başa çatacaq.

Azərbaycanın böyük maarifçisi Cəlif Məmmədquluzadənin və Qarabağ xanı Pənəhəli xanın nəslinin nümayəndəsi Həmidə xanım Cavanşirin nəticəsi, əslən həm polyak, həm də azərbaycanlı olan Martin Cavanşiri Polşa Prezidentinə Azərbaycanın ədalətli mübarizəsini dəstəkləməyə çağıran məktub ünvanlayıb.

Xatırladaq ki, Martin Cavanşiri və Həmidə xanımın kötlükəsi Pşemislav Cavanşiri Polşanın Lodz şəhərində yaşayırdı. AMEA-nın birinci vitse-prezidenti İsa Həbibbəyli uzun illər apardıqı araşdırmalardan sonra C.Məmmədquluzadənin davamçılığını tapıb. 2019-cu ildə Martin Cavanşiri İsa Həbibbəylinin təşəbbüsü ilə Azərbaycan gəlib və ulu babası Cəlif Məmmədquluzadənin həyat və yaradıcılığı ilə tanış olub. O, həmçinin Azərbaycanın Polşadakı səfirliyi ilə daim iş əməkdaşlığı edərək bütün tədbirlərə qatılıb.

İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı Martin Cavanşiri Polşa Respublikasının Prezidenti Andrey Dudaq məktub yazaraq Ermənistanın Azərbaycana hərbi təcavüzündən və müharibə zamanı döyüş zonasından uzaqda yerləşən şəhərlərə, dinc əhaliyə qarşı törətdikləri cinayətlər haqqında məlumat verib, Polşa Prezidentinin Azərbaycan xalqını ədalətli mübarizəsində dəstəkləyəcəyinə ümid etdiyini bildirdi. Martin Cavanşirin Polşadakı səfirliyimizin xətti ilə AZƏRTAC-a daxil olan məktubunda deyilir: "Mən əslən həm polyakam, həm də azərbaycanlı. Mənim babamın əməli Naxçıvandan, nənəm isə Qara-

bağdandır. Nənəm Həmidə xanım Cavanşiri sadəcə qarabağı deyil, Qarabağın xan nəslindəndir. Nənəmin babası Qarabağ xanı olub. Mən polyak olaraq nənəmin xan babasının Cavanşiri soyadını daşıyıram. Ulu babam Cəlif Məmmədquluzadə Azərbaycanın görkəmli ictimai xadimi olub. Azərbaycanda onun adını daşıyan şəhər var, onun adı küçələrə verilib, abidələri ucaldılıb".

Azərbaycan dilini bilmədiyini, babası və nənəsindən fərqli olaraq müsəlman deyil, xristian-katolik olduğunu, bu səbəbdən Azərbaycana çox nigarançılıq hissi ilə getdiyini qeyd edən Martin Cavanşiri yazır ki, Azərbaycanda polyaklara yüksək hörmət və məhəbbət şahidi olub. Orada Azərbaycanın müstəqilliyi uğrunda canından keçmiş polyak Maçey Sulkevici unutmurlar. Mənə dedilər ki, Sizin də həm Maçey Sulkevici, həm də Polşa ordusunun əslən azərbaycanlı olan polkovniki Veli bay Yadıqara yüksək hörmətiniz var. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin göstərişi ilə onların şəərəfinə Varşavada abidə ucaldılıb. Polşanın şəhər və kəndlərində Azərbaycan-Polşa dostluğunu təntənədə edən 30-dan çox abidə qoyulub. Bu abidələri də Azərbaycan tərəfinin təşəbbüsü ilə ucaldılıb.

Azərbaycanda çoxlu polyak izləri qorunur. Azərbaycanlılar Bakıda əslən polyak olan Pavel Pototskinin şəərəfinə mərkəzindəki məzarını qardaşlıq rəmzi olaraq ən əziz xatirə kimi qoruyurlar. Müsəlman şəhəri Bakıda Katolik kilsəsi yerləşir. Orada mənə dedilər ki, böyük polyak İl Ioann Pavel Bakıda Heydər Əliyev ona bu torpağı hədiyyə verib və orada Katolik kilsəsinin tikintisinə müsbət yanaşır.

"Hörmətli cənab Prezident, mən Sizə sadəcə öz tələyimi deyil, təmsil etdiyim iki xalq, polyak və Azərbaycan xalqlarını qardaşlaşdırın məqamlardan danışıdım. Mənim nənəmin vətəni Qarabağ Ermənistan tərəfindən zəbt olunub. BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası Ermənistandan tələb edib ki, o torpaqları azad etsin. Lakin 27 ildir ki, Ermənistan bunu etmir. Azərbaycan xalqı bu işi özü etməyə məcbur olub. Hansı xalq dözər ki, onun torpaqları yad əlində qalsın", - deyir məktubda vurğulanır.

Martin Cavanşiri məktubunda xatırladı ki, son günlərdə Qarabağda gedən döyüşlər zamanı Ermənistan silahlı qüvvələri müxtəlif məntəqələri və cəbhə bölgəsindən uzaq olan Gəncə şəhərini atəşə tutdular. Hər hansı bir qarşıdurmada hər iki tərəfdən müli əhəlinin çox əziyyət çəkdiyini başa düşürəm. Ancaq unutmayaq ki, müharibə Azərbaycan Respublikasının ərazisində gedir və ən çox əziyyət çəkənlər də onun müli vətəndaşlarıdır.

Məktubda daha sonra deyilir: "Az da olsa, bəzən eşidilir ki, polyaklar xristian olduqları üçün gərək azərbaycan-ermənilər tərəfindən dayanıb müsəlman azərbaycanlılara qarşı qınsınlar. Düşünürəm ki, bu, ancaq məni deyil, milyonlarla namuslu polyakı narahat edir. Axı biz xalq olaraq gərək ədalətli tərəfindən olaq".

Martin Cavanşiri Polşa Prezidentinə məktubunu bu sözlərlə tamamlayır: "İnanıram ki, Siz Azərbaycan xalqının ədalətli mübarizəsini dəstəkləyəcəksiniz".

"Özbəkistan-Azərbaycan" Dostluq Cəmiyyətinin idarə heyəti adından qurumun icraçı direktoru, professor Erkin Nuriddinov Daşkənddəki Heydər Əliyev adına Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinə böyük Qələbə münasibətilə təbrik məktubu göndərib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, təbrikdə deyilir: "Azərbaycan xalqını müharibədə Qələbə qazanması, Qarabağın işğaldan azad olunması münasibətilə təbrik edir, uğurlar və daha böyük inkişaf arzulayıyıq".

Bildirilir ki, Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərdə əks-hücumunu və torpaqların azad olunması prosesini hər gün izləyir və sevinir. Biz Azərbaycan xalqının ağır-acısını yaxşı başa düşürük. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev son 17 ildə ən müxtəlif səviyyələrdə danışıqlarda iştirak edib. BMT Təhlükəsizlik Şurasının Ermənistanın işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarını qeyd-şərtsiz azad etməsi ilə bağlı 4 qətnaməsi ortadadır. İşğalçı Ermənistan nəinki bu qətnamələri yerinə yetirib, hətta Azərbaycanın yeni ərazilərini işğal etmək arzusunə düşmüşdü.

Məktubun sonunda deyilir: "Dostluq Cəmiyyətinin idarə heyəti əmindir ki, gələcəkdə də Özbəkistan və Azərbaycan arasında bütün sahələrdə əlaqələr möhkəmlənəcək və inkişaf edəcək".

"Türkiyə hər zaman BMT Təhlükəsizlik Şurasının dörd qətnaməsinin təbiiqini tələb edir. Ermənistan Türkiyə və Rusiya prezidentlərinə minnətdar olmalıdır, çünki onun ordusu uçurum kenarında idi".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri Azərbaycanın Fransadakı səfiri Rəhman Mustafayev bu ölkənin "Beur" radiosuna müsahibəsində jurnalistin Fransanı bu münaqişədə Türkiyəni ittiham etməsi ilə bağlı sualına cavabında deyib.

Səfir bildirib ki, Fransa obyektiv olmalıdır. Azərbaycan regionun güclü dövlətidir. Fransa ilə ikitərəfli və beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində tərəfdaşlığımız var. Fransa qeyri-obyektivlikdən əl çəkəlməlidir. Dağlıq Qarabağdakı ermənilərlə bağlı suala cavabında səfir deyib ki, 30 il əvvəl orada yaşayan azərbaycanlı və digər icmaların üzvləri erməni silahlı qüvvələri tərəfindən qoyulub. Dağlıq Qarabağda yaşayan icmaların nümayəndələri yenidən doğma yurdlarına qayıdacaq və əvvəlki kimi etnik və çoxkonfessiyalı icma kimi yaşamaqda davam edəcəklər. Dağlıq Qarabağ tərəqı edəcək və orada müxtəlif icmaların nümayəndələrindən ibarət Azərbaycan vətəndaşları birgə yaşayacaqlar. Diplomət Azərbaycanın çoxkonfessiyalı, tolerant, dünyəvi ölkə olduğunu, qadınlara hələ 100 il əvvəl səssizmə hüquq verildiyini vurğulayıb. O, Azərbaycan tarixi haqqında da etirafı məlumat verib.